

Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 21. – Ст. 133.

4. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994 р. № 232/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 4. – Ст. 44.

5. Повітряний кодекс України: станом на 19 травня 2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 4. – Ст. 44.

6. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Вип. 68 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.jobs.ua/ukr/dkhp/vipusk-68>.

УДК 34:002:629.7.067(043.2)

Майко В. Г., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ПРАВОВІ ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРАВОВІДНОСИН ТА БЕЗПЕКИ В ЦИВІЛЬНІЙ АВІАЦІЇ

Інформаційна насиченість є невід’ємною властивістю сучасних суспільних відносин, в тому числі в галузі цивільної авіації. Це обумовлює необхідність підтримки належного рівня інформаційної безпеки, оскільки, з одного боку, ефективне застосування інформаційних технологій у цивільній авіації надає значні можливості для економії часу та коштів, удосконалює конкурентоспроможність повітряного транспорту, підвищує якість надання послуг у цій галузі, з іншого – інформаційні технології та інформація є об’єктами протиправних посягань.

Державне регулювання діяльності цивільної авіації та використання повітряного простору України має забезпечувати задоволення потреб особи, суспільства і держави у повітряних перевезеннях за умови підтримки належного рівня безпеки авіації, в тому числі інформаційної [1].

У зв’язку з цим відразу постає низка проблем: суспільні відносини в інформаційній сфері є слабо регульованими з точки зору права, рівень інформаційної грамотності населення України недостатній, а темпи інформатизації – нерівномірні в різних сферах суспільного життя і, порівняно з розвиненими країнами світу, надто повільні. Згідно з оцінками експертів у світовому рейтингу країн за розвитком інформаційних технологій і телекомунікацій Україна посідає 51-е місце. В умовах ринкової економіки інформаційні ресурси набувають й іншого виміру – засобу виробництва. Без постійного вдосконалення, в тому числі інформаційної сфери, цивільна авіація України ризикує втратити конкурентоспроможність, що фактично вже й відбувається.

Інформаційна безпека в цивільній авіації є темою, що інтенсивно

досліджується в різних наукових напрямках. Це обумовлено змістом самої інформації, що функціонує в двох принципово різних сферах, а отже, і змістом інформаційної безпеки: гуманітарним і техніко-технологічним. Переважна частина наукових досліджень інформаційної безпеки цивільної авіації здійснюється через призму технічних наук. Водночас, правовий аспект цього питання на сьогодні залишається недостатньо дослідженим.

Концепція інформаційних правовідносин на даному етапі ще тільки формується, але окремі положення вчення про них вже існують. Так, дослідження інформаційних правовідносин пов'язані з поглядами таких вчених як М. М. Рассолов, І. Л. Бачило, В. А. Копилов, Р. А. Калюжний.

Сьогодні цивільна авіація є складовою частиною єдиної транспортної системи України. Роль цивільної авіації в загальному транспортному комплексі визначається її можливістю забезпечити набагато більшу порівняно з іншими видами транспорту швидкість перевезень пасажирів, вантажів та пошти, що особливо виражається під час виконання перевезень на великі відстані. Забезпечення надійного транспортного зв'язку між населеними пунктами, аеропортами, вантажними терміналами вимагає чіткої координації роботи цивільної авіації з суміжними видами транспорту. Враховуючи розвинуту мережу аеропортів та аеродромів і водночас відсутність швидкісних трас наземних видів транспорту, цивільна авіація в межах України може бути достатньо конкурентоспроможною на ринку пасажирських перевезень вже починаючи з відстаней 200 - 300 кілометрів. Вступ України до Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО) став першим кроком, з якого розпочався вихід національної цивільної авіації на міжнародний ринок авіаційних перевезень та авіаційних робіт. Вигідне географічне положення України на перетині шляхів з Європи в Азію, з Півночі на Південь на фоні перевантаження і перенасиченості європейських транспортних вузлів створює передумови для її інтеграції в світову авіатransпортну систему, а наявність потужної авіаційної промисловості дає змогу розраховувати на інтеграцію у сферу розробки, виробництва та ремонту сучасної авіаційної техніки.

В сфері цивільної авіації основними об'єктами захисту є: інформація як об'єкт інтелектуальної власності, документована інформація, електронний документообіг та електронний цифровий підпис, інформаційні ресурси, інформаційні продукти, інформаційні послуги, машинні носії інформації, бази даних (знань) в складі автоматизованих інформаційних систем, програмні продукти в складі ЕВМ [2].

Для захисту цих об'єктів застосовуються організаційні, технічні, програмні, правові та інші механізми, які забезпечують локалізацію та запобігання таким загрозам.

Правове регулювання даних правовідносин визначає Повітряний

кодекс України, в якому інформаційна безпека визначається як складова авіаційної безпеки; Закон України «Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації» від 20 лютого 2003 року, Правила інформаційного забезпечення системи управління безпекою польотів повітряних суден цивільної авіації України, затверджених наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 19.03.2009 № 295, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.04.2009 за № 293/16309.

Основні напрями державного контролю та правового регулювання інформаційної безпеки цивільної авіації зводяться до розробки довгострокових і короткострокових програм розвитку повітряного транспорту, фінансування технічного розвитку та наукових досліджень, утвердженню та контролю за рівнем тарифів на повітряні перевезення тощо. Для здійснення цих функцій у всіх промислово-розвинених країнах створена і діє система державних органів та установ. Не дивлячись на те, що країни регіону володіють різними ресурсами, мають різні інтереси і завдання у сфері цивільної авіації, їм необхідно зміцнювати співпрацю, щоб спільно протистояти викликам завтрашнього дня. Тому національним парламентам необхідно мобілізувати свої зусилля для того, щоб допомогти здолати наявні перешкоди і поліпшити регулюючі механізми з метою підвищення ефективності реалізації спільних проектів і програм та вироблення нових

Література

1. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3393-17>.
2. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>.

УДК 347.828.3

Масло Н. М., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ПИТАННЯ ОБОВ'ЯЗКОВОГО АВІАЦІЙНОГО СТРАХУВАННЯ

В період визначення стратегії до Євроінтеграції відбуваються значні зміни в суспільстві. Важливим аспектом правових перетворень в Україні є питання, що виникають у сфері страхування життя. З розвитком технологій, населення прагне до економії часу та швидкісного